

Domácí cvičení č.4

9. Rozhodněte, zda dané zobrazení je lineární.

(a) $\mathcal{L}: \mathbb{R}_3 \longrightarrow \mathbb{R}_5$ dané předpisem
 $\mathcal{L}([a, b, c]^T) = [2a - b + c, 0, a + 3b - c, 0, 3a + 2b]^T$, [\mathcal{L} je lineární],

(b) $\mathcal{L}: \mathbb{R}_4 \longrightarrow \mathbb{R}_2$ dané předpisem
 $\mathcal{L}([a, b, c, d]^T) = [a - b + 2c + 1, b - d - a]^T$, [\mathcal{L} není lineární],

(c) $\mathcal{L}: \mathcal{P}_3 \longrightarrow \mathbb{R}_2$ dané předpisem
 $\mathcal{L}(ax^3 + bx^2 + cx + d) = [a - b + 2c, b - d - a]^T$, [\mathcal{L} je lineární],

(d) $\mathcal{L}: \mathcal{M}_{2,3} \longrightarrow \mathcal{P}_2$ dané předpisem
 $\mathcal{L}\left(\begin{bmatrix} a & b & c \\ d & e & f \end{bmatrix}\right) = (a + b)x^2 + (c + d)x + (e + f)$, [\mathcal{L} je lineární]

10. Určete dimenzi a najděte alespoň jednu bázi jádra $\text{Ker } \mathcal{L}$ a obrazu $\text{Im } \mathcal{L}$.

(a) $\mathcal{L}: \mathbb{R}_3 \longrightarrow \mathbb{R}_5$ dané předpisem
 $\mathcal{L}([a, b, c]^T) = [2a - b + c, 0, a + 3b - c, 0, 3a + 2b]^T$,
[$\dim(\text{Ker } \mathcal{L}) = 1$, báze je např. $[-2, 3, 7]^T$
 $\dim(\text{Im } \mathcal{L}) = 2$, báze je např. $[-1, 0, 3, 0, 2]^T, [1, 0, -1, 0, 0]^T$],

(b) $\mathcal{L}: \mathcal{P}_3 \longrightarrow \mathbb{R}_2$ dané předpisem
 $\mathcal{L}(ax^3 + bx^2 + cx + d) = [a - b + 2c, b - d - a]^T$,
[$\dim(\text{Ker } \mathcal{L}) = 2$, báze je např. $-2x^3 + x + 2, x^3 + x^2$,
 $\dim(\text{Im } \mathcal{L}) = 2$, báze je např. $[1, 0]^T, [0, 1]^T, \text{Im } \mathcal{L} = \mathbb{R}_2$],

(c) $\mathcal{L}: \mathcal{M}_{2,3} \longrightarrow \mathcal{P}_2$ dané předpisem
 $\mathcal{L}\left(\begin{bmatrix} a & b & c \\ d & e & f \end{bmatrix}\right) = (a + b)x^2 + (c + d)x + (e + f)$,
[$\dim(\text{Ker } \mathcal{L}) = 3$, báze je např. $\mathbf{B}_1 = \begin{bmatrix} -1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{B}_2 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$,
 $\mathbf{B}_3 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$, $\dim(\text{Im } \mathcal{L}) = 3$, báze je např. $x^2, x, 1, \text{Im } \mathcal{L} = \mathcal{P}_2$].

11. Určete matici \mathbf{A} lineárního zobrazení \mathcal{L} ve standardních bázích e_1, e_2, \dots a p_1, p_2, \dots

(a) $\mathcal{L}: \mathbb{R}_3 \longrightarrow \mathbb{R}_5$ dané předpisem
 $\mathcal{L}([a, b, c]^T) = [2a - b + c, 0, a + 3b - c, 0, 3a + 2b]^T$,
 $\mathbb{R}_3: e_1 = [1, 0, 0]^T, e_2 = [0, 1, 0]^T, e_3 = [0, 0, 1]^T$,
 $\mathbb{R}_5: p_1 = [1, 0, 0, 0, 0]^T, p_2 = [0, 1, 0, 0, 0]^T, p_3 = [0, 0, 1, 0, 0]^T, p_4 = [0, 0, 0, 1, 0]^T$,

$$p_5 = [0, 0, 0, 0, 1]^T,$$

$$[\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 3 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 3 & 2 & 0 \end{bmatrix}],$$

(b) $\mathcal{L}: \mathcal{P}_3 \longrightarrow \mathbb{R}_2$ dané předpisem

$$\mathcal{L}(ax^3 + bx^2 + cx + d) = [a - b + 2c, b - d - a]^T,$$

$$\mathcal{P}_3: e_1 = x^3, e_2 = x^2, e_3 = x, e_4 = 1,$$

$$\mathbb{R}_2: p_1 = [1, 0]^T, p_2 = [0, 1]^T,$$

$$[\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 & 0 \\ -1 & 1 & 0 & -1 \end{bmatrix}],$$

(c) $\mathcal{L}: \mathcal{M}_{2,3} \longrightarrow \mathcal{P}_2$ dané předpisem

$$\mathcal{L}\left(\begin{bmatrix} a & b & c \\ d & e & f \end{bmatrix}\right) = (a+b)x^2 + (c+d)x + (e+f),$$

$$\mathcal{M}_{2,3}: \mathbf{E}_1 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{E}_2 = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{E}_3 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{E}_4 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix},$$

$$\mathbf{E}_5 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{E}_6 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix},$$

$$\mathcal{P}_2: p_1 = x^2, p_2 = x, p_3 = 1,$$

$$[\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}].$$

12. Určete matici \mathbf{B} lineárního zobrazení \mathcal{L} v bázích v_1, v_2, \dots a u_1, u_2, \dots

(a) $\mathcal{L}: \mathbb{R}_3 \longrightarrow \mathbb{R}_5$ dané předpisem

$$\mathcal{L}([a, b, c]^T) = [2a - b + c, 0, a + 3b - c, 0, 3a + 2b]^T,$$

$$\mathbb{R}_3: v_1 = [1, 2, 3]^T, v_2 = [2, 1, 3]^T, v_3 = [3, 1, 2]^T,$$

$$\mathbb{R}_5: u_1 = [1, 2, -1, 1, 1]^T, u_2 = [2, 1, 1, 1, 0]^T, u_3 = [-1, 3, 1, 0, 0]^T, u_4 = [2, 1, 0, 0, 0]^T,$$

$$u_5 = [1, 0, 0, 0, 0]^T,$$

$$[\mathbf{B} = \begin{bmatrix} 7 & 8 & 11 \\ -7 & -8 & -11 \\ 18 & 18 & 26 \\ -61 & -62 & -89 \\ 150 & 156 & 222 \end{bmatrix}],$$

(b) $\mathcal{L}: \mathcal{P}_3 \longrightarrow \mathbb{R}_2$ dané předpisem

$$\mathcal{L}(ax^3 + bx^2 + cx + d) = [a - b + 2c, b - d - a]^T,$$

$$\mathcal{P}_3: v_1 = x^3 + 2x^2 + x + 2, v_2 = x^3 + 2x^2 + x - 2, v_3 = x^3 + 2x^2 - x - 2,$$

$$v_4 = x^3 - 2x^2 - x - 2,$$

$$\mathbb{R}_2: u_1 = [1, 2]^T, u_2 = [2, 1]^T,$$

$$[\mathbf{B} = \frac{1}{3} \begin{bmatrix} -3 & 5 & 9 & -3 \\ 3 & -1 & -9 & 3 \end{bmatrix}],$$

(c) $\mathcal{L}: \mathcal{M}_{2,3} \longrightarrow \mathcal{P}_2$ dané předpisem

$$\mathcal{L}\left(\begin{bmatrix} a & b & c \\ d & e & f \end{bmatrix}\right) = (a+b)x^2 + (c+d)x + (e+f),$$

$$\mathcal{M}_{2,3}: \mathbf{V}_1 = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{V}_2 = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{V}_3 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{V}_4 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix},$$

$$\mathbf{V}_5 = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}, \mathbf{V}_6 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix},$$

$$\mathcal{P}_2: u_1 = x^2 + 2x, u_2 = x + 2, u_3 = 2x^2 + 1,$$

$$[\mathbf{B} = \frac{1}{9} \begin{bmatrix} 2 & 5 & 8 & 2 & -4 & 3 \\ -4 & -1 & 2 & 5 & 8 & -6 \\ 8 & 2 & -4 & -1 & 2 & 3 \end{bmatrix}].$$

13. Jsou dána lineární zobrazení $\mathcal{L}_1: \mathbb{R}_3 \longrightarrow \mathcal{P}_4$ dané předpisem

$$\mathcal{L}_1([a, b, c]^T) = (a+b)x^4 + (2a-c)x^3 + (b+3c)x^2 + (2a+b)x + (b+4c),$$

$\mathcal{L}_2: \mathcal{P}_4 \longrightarrow \mathcal{M}_{2,2}$ dané předpisem

$$\mathcal{L}_2(ax^4 + bx^3 + cx^2 + dx + e) = \begin{bmatrix} a+d-e & b+2c+e \\ 2a-c+2d & b+d+3e \end{bmatrix}.$$

(a) Určete složené zobrazení $\mathcal{L}: \mathbb{R}_3 \longrightarrow \mathcal{M}_{2,2}$,

$$[\mathcal{L}([a, b, c]^T) = \begin{bmatrix} 3a+b-4c & 2a+3b+9c \\ 6a+3b-3c & 4a+4b+11c \end{bmatrix},$$

(b) Určete matice $\mathbf{A}_1, \mathbf{A}_2$ lineárních zobrazení $\mathcal{L}_1, \mathcal{L}_2$ a matici \mathbf{A} složeného zobrazení \mathcal{L} ve standardních bázích

$$\mathbb{R}_3: e_1 = [1, 0, 0]^T, e_2 = [0, 1, 0]^T, e_3 = [0, 0, 1]^T,$$

$$\mathcal{P}_4: p_1 = x^4, p_2 = x^3, p_3 = x^2, p_4 = x, p_5 = 1,$$

$$\mathcal{M}_{2,2}: \mathbf{V}_1 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{V}_2 = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{V}_3 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}, \mathbf{V}_4 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix},$$

$$[\mathbf{A}_1 = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & 3 \\ 2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 4 \end{bmatrix}, \mathbf{A}_2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 1 \\ 2 & 0 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 3 \end{bmatrix}, \mathbf{A} = \begin{bmatrix} 3 & 1 & -4 \\ 2 & 3 & 9 \\ 6 & 3 & -3 \\ 4 & 4 & 11 \end{bmatrix}],$$

(c) Určete $\mathbf{A}_2\mathbf{A}_1$,

$$[\mathbf{A}_2\mathbf{A}_1 = \mathbf{A}].$$

14. Určete, zda k danému lineárnímu zobrazení \mathcal{L} existuje inverzní zobrazení \mathcal{L}^{-1} a toto inverzní zobrazení určete.

Návod: Určením jádra a obrazu \mathcal{L} ukážete, že zobrazení je izomorfismus. K určení inverzního zobrazení \mathcal{L}^{-1} využijte matici zobrazení ve standardních bázích.

(a) $\mathcal{L}: \mathbb{R}_2 \longrightarrow \mathcal{P}_1$ dané předpisem

$$\mathcal{L}([a, b]^T) = (2a - b)x + (a + 3b),$$

$[\dim(\text{Ker}\mathcal{L}) = 0, \dim(\text{Im}\mathcal{L}) = 2, \mathcal{L} \text{ je izomorfismus,}$

$$\mathcal{L}^{-1}(ax + b) = \frac{1}{7}[3a + b, -a + 2b]^T],$$

(b) $\mathcal{L}: \mathcal{M}_{2,2} \longrightarrow \mathbb{R}_4$ dané předpisem

$$\mathcal{L}\left(\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}\right) = [a + b + c + d, b + c + d, c + d, d]^T,$$

$[\dim(\text{Ker}\mathcal{L}) = 0, \dim(\text{Im}\mathcal{L}) = 4, \mathcal{L} \text{ je izomorfismus,}$

$$\mathcal{L}^{-1}([a, b, c, d]^T) = \begin{bmatrix} a - b & b - c \\ c - d & d \end{bmatrix}].$$